

# භාර්යා පොදු කොළඹ



## සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා දුෂ්පත්‍යන් තගා සිටුවීම

ආරක්ෂිත ජාල හා මූල්‍ය සේවාවන් සම්බන්ධ කිරීම

The Consultation Group of Assist the Poor (CGAP) යනු සංවර්ධන ආයතන 33 කින් සැදුම්ලත් මූල්‍යනා සමුහයක් වන අතර මෙය මගින් සූක්ෂම මූල්‍ය සේවායේ උත්තනතිය සඳහා විශාල දායකත්වයක් ලබා දෙයි.  
[www.cgap.org](http://www.cgap.org)

CGAP ආයතනයෙහි Syed Hashemi සහ Richard Rosenberg යන අය විසින් මෙම සටහන ඉදිරිපත් කර ඇත.

පරිවර්තන දායකත්වය : GTZ - ProMiS ව්‍යාපෘතිය



Ministry of  
Finance and  
Planning

gtz



## ඉලක්කගත කටයන

සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා දුර්පතුන් හා සිටුවීම ආරක්ෂිත ජාලයන් හා මූල්‍ය සේවාවන් සම්බන්ධ කිරීම.

සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් දුර්පතුන් සඳහා ලබා දෙනවාද ?

සූක්ෂම මූල්‍ය - හෝ දුර්පතුන් සඳහා විධීමන් මූල්‍ය සේවාවන් මගින් තිරසාර ලෙස ජනතාවගේ දිලිංග්‍යාවයට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා උපකාරී වේ. දිලිංග් ජනතාව යෙය මුදල්, තුම්පතු සහ වෙනත් මූල්‍ය සේවාවන්, ඔවුන්ගේ අවදානම් බව අඩුකර ගැනීමට, අවස්ථාවක් ලබා ගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ ආදායම වැඩි කර ගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබයි. සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් මගින් පාසැල් අධ්‍යාපනය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සහ කාන්තාවන් බලගැනීමේ යන කරුණු සඳහා වතු ලෙස දායකත්වය සපයනු ලබයි. කොටසේ නමුත් සමාජ අස්ථික පරිමාණයේ පහළම් කළයේ සිටින "අන්ත දුර්පත්" කොටසට අයත් ප්‍රජාව වෙත සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් ලැබාවන්නේ නැත.

සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් පවතින්නේ ඉතා දුර්පත් අය වෙනුවෙන් ද යන්න මේ දිනවල බොහෝ සංඛ්‍යා පවති. දිනක ආදායම එක් ඇමරිකානු බොලරයකට වඩා අඩු වන පුද්ගලයින් මිලියන ගණනක් වෙසෙන අතර (අන්ත දුගි) ඔවුනටද සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන මගින් සේවාවන් සූක්ෂමයි. එසේම සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන කිහිපයක් විසින් දිලිංගකමේ පරිමාණයෙහි යටම කොටසේ වෙසෙන "අන්ත දුගි" සේවාලාභීන් වෙත ගෙවී ඇත. ඉතා දිලිංග සේවාලාභීන් වෙත එගා වීම අරමුණු කරගත් සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනවල ද එයට සහභාගි කර ගැනීමට නොහැකි කරමිම දුර්පතුන් සිටින අවස්ථා ඇත. උදාහරණ ලෙස සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන ඉතා දුරිලෙස ඉතාමත් දුර්පත් ජනතාව වෙත සේවය කිරීම අරමුණු කරගත් බංගලාදේශයෙහි ද දුර්පත් බවේ දෙවන අවස්ථාවේ සිටින පාවතිතය තුළ සිටින කණ්ඩායම් සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන විසින් ඉලක්ක කර ඇත. අන්ත දුගි අය සිටින පාවතිතයන්ගෙන් එය ඉතාමත් අඩු අගය වේ. සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන වල සේවාවන් අන්ත දුගි ජන කොටසේ වෙත යොමු වී නොමැත. ඒ කුමක් නිසා ද ?

ණය ලබා ගැනීමට දුර්පත් ජනතාව මැලිකමක් දැක්වීමට එක් හේතුවක් ලෙස ඣය ලබා ගැනීම ඔවුනට උදව්වක් වෙනුවට තවත් පීඩාතර දෙයක් ලෙස දැකීම සිතිය ගැනීය. විශ්වාසනීය ආදායම මාර්ගයක් නොමැති කාන්තාවක් විසින් ඇයට මාසිකව හෝ සතිපතා නැවත ගෙවීමක් කිරීමට සිදුවීම අවදානමෙන් මිදීම වෙනුවට තව තවත් අවදානමට ගොඩරු වීමේ හේතුවක් ලෙස දකිනු ඇත. ඣය මුදල මගින් සිදුකරන ඇයගේ ආයෝජන තුළින් නව සූජ් ව්‍යාපාරය නාගා සිටියත්, ඇයගේ ආදායම් ඉහළ නැගුනත්, ආරම්භක ව්‍යාපාර අසාර්ථක වීම සඳහා ඇති ඉහළ අවදානම් ප්‍රතිග්‍යා නිසා මගින් බොහෝ අන්ත දුගි පුද්ගලයින් ඣය ගැනීමෙන් කොරව වුවද ඔවුන්ගේ ජ්විතවල තිබෙන අවදානම විශාල වේ. අව්‍යාධයෙන්ම මේවා අකුරින් සමහරක් සිතිකාවන්ට හේතුව විශ්වාසයක් නොමැතිකම විනා අන්තිසිවක් නොවන නමුත් ඔවුන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳ වඩාත් සාර්ථක නිගමන ලබා දිය හැකිකේ දුර්පතුනටම වේ.

අනිත් අතර, මේ වන විටත් විශ්වාසනීය ආදායම් මාරුගයක් බලකර සිරින අතර සමාජ සේවා, කටයුතු සඳහා ආධාර නොමැති ඉතා දුර්පත් කාන්තාවන් තාය මුදල් බව දීමට මඟිහත් වීම මගින් සේවාලාභීන් ව්‍යාඕල මුදලක් බව ගැනීමට කැමැත්තක් දැක්විය හැකිය. තත්වයකට පත් විය හැකිය.

කන්ඩායම් කුමය ගොඳු ගන්නා ක්ෂේර මුල්

ආයතනයක් තුළ අනිකුත් කාන්තාවන් ඇයගේ තාය මුදල සේවාලාභීන්, තාය ලබාගන්නා කන්ඩායම් සහ සූක්ෂම මුල් සඳහා ඇප වීමෙන් ඔවුන්ගේ අවබ්‍යනම ඉහළ ආයතන මගින් සිදුකරන මෙවති තෝරා ගැනීම් නංවා ගැනීමට කැමැත්තක් නොදැක්විය හැකිය. සාමාන්‍යයෙන් නිවැරදි වන අතර මෙම පත්‍රිකාව මගින් විම තාය මුදලක් බව ගැනීමෙන් විම පුද්ගලයා විසින්ම ඉවත් ක්‍රියාමාරුගයන් හි ප්‍රතිච්‍රිත තත්වයන් අනුමත නොකරයි. විම සහ කන්ඩායම විසින් බැහැර කිරීමට අමතරව සමහර නමුත් තවමත් වහි ප්‍රවීපලය වී ඇත්තේ අන්ත දුර්පත් ඇය අවස්ථාවලදී සූක්ෂම මුල් ආයතනයෙහි ප්‍රතිපත්තින් විසින් විනම් වෙනත් කන්ඩායම් වලට වඩා උපකාර අවශ්‍ය සහ ද ඔවුන්ව බැහැර කරනු ලබයි. මක්නිසාද යත් බොහෝ විම උපකාර ඉක්මනින් බව දීම අවශ්‍ය ඇය සඳහා දුර්මන සූක්ෂම තාය දේපල මගින් ආවරණය නොකරන බැවින් කළේ ව්‍යාතිරේකයන් කිහිපයක් හැරුණා කොට සූක්ෂම මුල් පසු තාය ප්‍රතිශ්‍යා ඉතා අඩු මට්ටමකින් පවත්වා ආයතනයන්ද පහළම තලයේ සිරින අන්ත දුර්පත් පිරිස නොගතහොත් ඉතා ඉක්මනින්ම පාලනය කළ නොහැකි සඳහා සේවාවන් සැපයීමට කැපවීමෙන් කටයුතු රුගු තත්වයකට පත්වන බව සූක්ෂම මුල් ආයතන විසින් කරනු ලබයි. නමුත් සේවාවන් බව දීමට සූක්ෂම මුල් සොයාගෙන ඇත. නිවැරදිවම ආරම්භක සූක්ෂම තාය ඉතා ආයතනවලට ඇති හැකියාවන් සීමා වී ඇත.

ආවබ්‍යනම් සහිත වන බැවින්, ව්‍යාතිරේකයන් කිහිපයක්

හැරුණා කොට සූක්ෂම මුල් ආයතන විසින් ක්ෂේර ව්‍යාපාර ජනතාවට උපකාර කිරීම සඳහා ඇති විකම මග සූක්ෂම වලට අවතින් වික්ව නව ව්‍යාපාරය සාර්ථක නොවුනාහොත් මුල් සේවාවන් පමණක්ම නොවේ. “ ආරක්ෂිත ජාල තාය මුදල ගෙවීම සඳහා වෙනත් ආදායම් මාරුග නොමැති වැඩසටහන්~ ආදිය මෙම හේතුන් සඳහාද දුර්පතුන්ගේ සේවාලාභීන්ට තාය බව දින නොත් තාය ආපසු නොගෙවීම අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ද සාමාන්‍යයෙන් යෝග්‍ය වේ. සූදිසු පාලනය කළ හැකි සීමාවක පවත්වා ගෙන යාමට නොහැකි මුල් සේවාවන් බව ගැනීම සඳහා ඉතාමත් දුර්පත් බව හඳුනාගෙන ඇත. සූක්ෂම මුල් ආයතනය ජනතාවට උපකාර උද්ධි කළ හැකි වික් මාරුගයක් මෙස පවත්වාගෙන යෑමටත්, වර්ධනය වන දුර්පත් සේවාලාභීන් අවසානයෙදී අතිශයින් දුර්පත් ජනතාවට මුල් පිරිසට අනාගත සේවාවන් සැපයීමටත්, අවශ්‍ය නම් ඉහත සේවාවන් බව ගැනීමට අවස්ථාව බව දෙන ආරක්ෂිත ප්‍රතිපත්තිය සම්පූර්ණයෙන්ම තර්කාන්විත වන නමුත් මෙම ජාල වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම දැක්විය හැකිය. මෙම ප්‍රතිපත්තිය මත ස්ථීරව කටයුතු කිරීම මගින් සමහරක් ඉලක්කගත සටහන මගින් සිද්ධීන් කිහිපයක් දුර්පත් සේවා ලාභීන් මුල් සේවාවන් වෙතින් බැහැර කිරීම පිළිබඳව ගෙවීනය කරන අතර විභේදී ඉතා දුර්පත් ජනතාව සම්බන්ධ, දායක මුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක ආරක්ෂිත ජාල ඇත්තේ කොහොදී? රැකියා, ආහාර, ආධාර, ප්‍රත්‍යුම් මෙහිදී සැපැකිය යුතු තවත් කරුණාක් වන්නේ බව ගන්නා ආදි මුල් නොවන සේවාවන් ඔවුනට ලැබෙනවා ද? විසේම තාය හෝ තැම්පත් සේවාවන් ප්‍රයෝගනවත් මෙස ඔවුන් දැනට සිරින දිලිඛකමේ මට්ටමින් ඉහළට පැමිණ යොදාගෙන යාම හැකි මෙවැම පැමිණීමට සේවා නොවන සේවාවන් බව ගැනීමෙන් ප්‍රයෝගන් ආදි මුල් නොවන සේවාවන් දැන්න පිළිබඳ අවධානය යොමුකරනු ලබයි. සඳහා අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම බව දිය යුතු බවයි. සූක්ෂම මුල් මෙම උපකාර ප්‍රතිපත්තිය මගින් මුළු සේවාවන් බව දීම පිළිබඳව පමණක් දක්වයි. දුර්පතුන්ට මුළු සේවාවන් මගින් උද්ධි කළ අරමුණු කරගතිමින්, පෝෂණය, සෞඛ්‍ය සහ ප්‍රහුණු කටයුතු හැකිදී? විසේ නම් කෙසේද? සහ පරිත්‍යාග ලබන දුර්පතුන්ට සූක්ෂම මුල් සේවාවන් නිදහස් මෙස බව ගත හැකි තත්වයකට “උසස්~ විය හැකිද?

වලින් වැළැකෙමින් හෝ අවම වශයෙන් වෙනත් සේවක පිරිසක් සිරින වෙන්වූ දෙපාර්තමේන්තුවක් පවත්වා ගනීමින් විම සේවාවන් සූක්ෂම තාය සේවාවලින් වෙන්කර පවත්වාගෙන යාම හෝ සිදු කළ හැකිය. කාර්යක්ෂමතාවය සහ අරමුණු පිළිබඳ ගෙවැලවලට අමතරව, විකම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් තාය මුදල් ආපසු ගෙවීම සඳහා

ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් තුළට සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් සහයෝගීතාවය පාදක වේ. වෙනත් අයුරක්ෂිත ප්‍රවෘත්තිවාහනම් සම්බන්ධ කළ හැකිද?

සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් මගින් මැදිහත් වීම ය විය හැකි බව වේ.

සක් තුළින්ම දුප්පතුන් සඳහා ආර්ථික සහ සමාජයේ

සූරක්ෂිතභාවය සඳහා අනුබල දෙනු ලබයි. ආරක්ෂිත මෙම ඉලක්කගත සටහන් තුළ සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන සහ ජාලයක් මගින් (ආභාර, ආධාර හෝ රැකියා ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් අතර සම්බන්ධතාවයන් පිළිබඳ සූරක්ෂිතභාවය) අසරන්නාවයට ඇද වැට්ටෙමට ඉඩ ඇති ප්‍රාථමික ආකෘතින් දෙකක් පිළිබඳ සාකච්ඡා කරනු ලබයි. පුද්ගලයින්ට සමාජ රක්ෂණය ද දැඩි අවශ්‍යතාවයන් ඉතා පළමු ආකෘතියෙහිදී, ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් මගින්ම ඉක්මනින්ම ලබා දිය යුතු අයටද මෙම සේවාවන් ඔවුන්ගේ සේවනෝපායන් වඩාත් නොදින් සහයෙනු ලබයි. සමාජ ආරක්ෂණ උපාලුමයක් ලෙස ආර්ථික කළමනාකරණය කරගැනීම සඳහා මූලික මූල්‍ය සේවාවන් නිනිමගෙහි පහළම කොටසෙහි සිරින ජනතාව විනම් සාම්ප්‍රදායික විකසනය කරනු ලබයි. මෙහිදී ආරක්ෂිත ජාලය සමග දායික සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයෙහි ඇති සම්බන්ධතාවය සීමාසහිත නොවන ඉතාමත් දුප්පත් ජනතාව වෙත ලැබා වීමේ සහ දායික සාර්ථක සාර්ථක සේවාලාභීන් තෝරා ගැනීම පිණිස පමණක් සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන විසින් සරල සම්බන්ධතාවයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මෙම සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන වලට මෙහිදී වැඩසටහන් සඳහා ආධාර මුදල් විශාල ලෙස ලබා දීම අන්වන ප්‍රතිලාභය ලෙස මෙම ආරක්ෂිත ජාලය සමග අවශ්‍ය වේ. බොහෝ පුද්ගලයින්ට ලබා දෙන සේවාවන් සම්බන්ධ වන්නාගේ හැසීරිම පිළිබඳව ඔවුන් ලබා දෙන සඳහා වැය වන පිරවැය දැයුම අපහසු වේ. මෙට අමතරව තොරතුරු විළින්, අනාගතයේදී ඔවුන් විසින් ණය ලබා ආරක්ෂිත ජාල සේවාවන් මගින් ලබා දෙන සේවාවන් ගෙන අපසු ගෙවීමේදී කිනම් ආකාරයකට හැසීරෙනු ඇත්ද ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන හැකියාවන්, ණය සහ අනිකුත් යන තීරණයට විළුණීම පහසු කරවීම සටහන් කළ හැකිය. මූල්‍ය සේවාවන් ලබා දීමට අවශ්‍ය හැකියාවන්ගේන් ආරක්ෂිත ජාලයක වැඩසටහනකට සහනාගි වූ කාන්තාවක සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් වේ. මෙම හේතුන් මත මූල්‍ය පිළිබඳ ඇය රැකියාවක තීරත වීම පිළිබඳ, දිනපතා සේවාවන් සමග ආරක්ෂිත ජාල ක්‍රියාකාරකම් පත්‍රවා දීම ඉතුරුම් සිදුකිරීම හෝ වීසේම ආරක්ෂිත ජාලය වැඩි ගැහුරුක් නොමැතිව සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන ක්‍රියාත්මක මගින් ලබා ගන්නා ලද නිය මුදලක් වීසේම ආරක්ෂිත ජාලය මගින් ලබා ගන්නා ලද නිය මුදලක් ආපසු ගෙවීම පිළිබඳ සොයා බැලීය හැකි තොරතුරු ඇති විටක මෙම සාමාන්‍ය සිර්ත අතහැර නොදා, සමහර සූක්ෂම හඳුනාගේ විම සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයට නිය මූල්‍ය ආයතන විසින් අවම වශයෙන් දුප්පතුන් සඳහා ප්‍ර මුදලක් ලබා ගැනීමට පැමිණුන කාන්තාවකට වඩා යෝජනවත් විය හැකි ලෙස වැනු ආකාරයෙන් හෝ පවතින අවදානම අඩු බව විම ආයතනය විසින් සළකනු ලබයි. ආරක්ෂිත ජාලයන් සමග සම්බන්ධ විය හැකි මාරුග පිළිබඳ සොයා බලයි. සමහරක් ඉතා සූපරක්ෂාකාරීව සම්බන්ධ විනීම සේවාලාභීන් පිළිබඳ තොරතුරු නොමැති සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයකට වඩාත් ආරක්ෂිත නිය මුදල් දුප්පත් ජනතාව සඳහා ලබා දීමට හැකියාව ඇත.

මෙම සාමාන්‍ය සිර්ත අතහැර නොදා, සමහර සූක්ෂම හඳුනාගේ විම සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයට නිය මූල්‍ය ආයතන විසින් අවම වශයෙන් දුප්පතුන් සඳහා ප්‍ර මුදලක් ලබා ගැනීමට පැමිණුන කාන්තාවකට වඩා යෝජනවත් විය හැකි ලෙස වැනු ආකාරයෙන් හෝ පවතින අවදානම අඩු බව විම ආයතනය විසින් සළකනු ලබයි. ආරක්ෂිත ජාලයන් සමග සම්බන්ධ විවිධ හැකි මාරුග පිළිබඳ සොයා බලයි. මෙම ලෙස දෙපසටම වඩා යෝජනයකට වඩාත් ආරක්ෂිත නිය මුදල් දුප්පත් ජනතාව සඳහා ලබා දීමට හැකියාව ඇත.

දෙන අතර වැඩවින් ඔවුන්ගේ සේවාලාභීන්ට සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන සමග කුම කුමයෙන් සම්බන්ධවීමට හැකිවේ. මගින්ද ප්‍රතිලාභ අන්වේ. මන්දියන් ඔවුන් ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් සම්බන්ධව සිරින විටදී යහපත් කාර්යකාධිතයක් අනිප්‍රේරණය කරන අතර ඔවුන්ට දීර්ඝ කාලීන මාවතක් ලබා දෙන බැවිනි. මෙම ලෙස දෙපසටම වඩා සාම්බන්ධ තත්ත්වය මගින් වැඩසටහනට හෝ සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයට හෝ සූල් අනිප්‍රේක්ෂාවක් හෝ අවදානමක් ඇති කරනු ලබයි. තීරණාකාරය ලැංං ගැනීම සඳහා විනි ඇති හැකියාවට භාවිත නොකරුම් සේවාලාභීන්ට විනි

සමාජ මෙහෙවර ක්‍රියාවෙහි ගෙදවීමට මෙම උපාය මාර්ගය 1982 හිදී අසරනා ග්‍රාමීය කාන්තාවන්ට-එනම් කුප්‍රමිහය යොදා ගැනීමට දුරටත සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයකට වුවද නඩත්තු කරන කාන්තාවන් හෝ ආඩාධිත පුරුෂයින් සමග හැකියාවක් ඇත.

මෙහි දෙවන ආකෘතියෙහිදී සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනය සහ වැඩසටහනකි. RMP වැඩසටහන් සඳහා කාන්තාවන් වසර ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන අතර ඉතා ප්‍රධාන 4 ක සේරීර කාලයක් සඳහා තෝරා ගනු ලබයි. පස් සහිත සහයෝගීතාවයක් දක්නට ඇත. මෙම ආකෘතියෙහිදී ග්‍රාමීය මාර්ග නඩත්තු කිරීම වෙනුවෙන් ඔවුනට මූල් සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනය විසින් වියට අනුබද්ධ හෝ වෙනත් ලබා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා අතිරේකව වෙනත් වැඩසටහනක් ලෙස ආරක්ෂිත ජාල තෝරා ගනු ලබන කාන්තාවන් වයස අවුරුදු 18-35 ත් අතර සමග සපුරා කටයුතු කරන ආයතනයක් පිහිටිවනු ලබයි. වීමද, රැකියාව කිරීමට ගාර්ඩක හැකියාවෙන් යුතු වීමද ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් සමග සහයෝගයෙන් සූක්ෂ්ම අවශ්‍ය වේ. මෙම වැඩසටහනට සම්බන්ධ සැම මූල්‍ය ආයතනයේ අතිරේක ආයතනය විසින් මූල්‍ය නොවන කාන්තාවන්ම ඇයගේ ආදායමෙන් පහෙන් විකක කොටස සේවාවන් ද, සමහර විට සහනාධාර ලෙස බඩා දෙන ඉතිරි කිරීමට අනිවාර්යයෙන්ම බඳේ සිරියි. මෙයට ඉතුරුම් හෝ ණය සේවාවන්ද සපයා දෙනු ලබයි. සාර්ථක සහනාධිවන්නන්ට සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, මානව හිමිකම්, ලෙස උසස් වන්නට සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයෙහි සාමාන්‍ය ස්ථීර පුරුෂ සමාජභාවය සහ සෞඛ්‍ය සහ පෝෂණය වැඩසටහන්වලට සහනාධිවීමට අවස්ථාව ලැබේ. සූක්ෂ්ම පිළිබඳවද ආදායම් උත්පාදන හැකියාවන් සහ සුළු ව්‍යාපාර මූල්‍ය ආයතනයෙහි අතිරේක ආයතනය සඳහා ප්‍රධාන කළමනාකරණය පිළිබඳවද බඩා දෙනු ලබයි. වැඩසටහන් බාරුවට ඇයන් සූක්ෂ්ම මූල්‍ය වැඩසටහන් වලට ව්‍යුහ අවසානයෙදී විසරක කාලයක් ව්‍යාපාර හැකියාවන් බඩා දීම සේවාවන් සැපයීම සඳහා මූදල් බඩාදීම සිදුකළ යුතුවේ. CARE ආයතනය මගින් සිදුකරනු ලබයි.

මෙම දෙවන ආකෘතිය සඳහා සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයට අයික වියදුමක් සහ අවදානමක් ඇතුළත් වන අතර වියට සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයේ සූක්ෂ්ම ණය මෙහෙයුම් කටයුතු වල වැදගත් කොටසක් වන ණය ආපසු ගෙවීමේ ඇයි විනයක් සහිත සංස්කෘතිය ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් වල අංගයක් වන “පරිත්‍යාග ” මගින් අවතක්සේරු වීමේ අවදානමද ඇතුළත් වේ. ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් සහ සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයේ අයන් අතර පැහැදිලි වෙනස්කමක් තිබිය යුතුවේ. සාමාන්‍යයෙන් වෙනම ආයතනයක් තුළ වෙනස් සේවක පිරිසක් යොදා ගැනීම මගින් මෙය සිදුකරනු ලබයි. මෙය සෘජ සහයෝගීතා ආකෘතිය, පරිමාන නා කැපී පෙනෙන සාර්ථකත්වයක් ඇති ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාරය ඉතා ඇයි ලෙස, තීරසාරව පවත්වාගෙන යනු ලබන සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයන්ට (විවිධ ඔවුන්ගේ කළමනාකාරත්වයට සහ කාර්ය මණ්ඩලයට ගෙවීම් කළ හැකි) සඳහා පමණක් යොදා ගත හැකි වේ.

සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතනයන්ට පූහුණු වැඩසටහන් සහ සේවාලාභීන් සපයා දෙනු ලබන ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන්

**CARE බංගලාදේශය: ( The Rural Maintenance Program (RMP) (ග්‍රාමීය නඩත්තු වැඩසටහන)**

බංගලාදේශයේ CARE වැඩසටහනෙහි RMP වැඩසටහන

RMP වැඩසටහන බංගලාදේශයේ ග්‍රාමීය දිස්ත්‍රික්කවල සියයට 90 ක ප්‍රදේශීයක ක්‍රියාත්මක වේ. වැඩසටහනට සම්බන්ධ පිරිස විසින් කිලෝ මීටර් 84,000 ක් දිග මාර්ග ප්‍රමාණයක් නඩත්තු කරනු ලබයි. ඕනෑම මොහොතක කාන්තාවන් 40,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් වැඩසටහනට සම්බන්ධ සිරින අතර සැම වසරකිදී 10,000 ක කාන්තාවන් ප්‍රමාණයක් වැඩසටහන සම්පූර්ණ කරනු ලබයි.

නොකඩවා බඩා දෙන බාහිර ආධාරවල අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් ඔබාධාර වියට සහනාධිවන්නන් යොමුකර්වීමට RMP අරමුණු කරයි. අනිවාර්ය ඉතුරුම් තුළීන් ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය බඩා දීමත්, අවශ්‍ය ප්‍රහුණු බඩා දීමත්, නව සුළු ව්‍යාපාරයකයින් බිභිකිරීමට යොදා ගැනීමා කුම්පාය වේ. සුළු ව්‍යාපාරයකයින් ලෙස සියලුම කාන්තාවන් සාර්ථක නොවුවත් RMP සතුව සාර්ථක වාර්තා රෝසක් ඇත. වසර තුනක් වන වැඩසටහන් ව්‍යුහ අවසානයෙදී සියයට හැත්තැන නවයක ප්‍රතිශතයක් සුළු ව්‍යාපාරයකයින් ලෙස ස්වයං රැකියාවල යොදී සිරියි. දේශීය සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතන පිළිබඳ තොරතුරු මෙම කාන්තාවන්ට බඩා දෙන අතර ඔවුන් රේලා පියවරට පැමිණි විට කාරක ප්‍රාග්ධනය බඩා ගැනීම සහ අවශ්‍ය ව්‍යාපාරක ප්‍රාග්ධනයකින් මෙම සූක්ෂ්ම මූල්‍ය ආයතන කරා යොමුවීම දිරීමත් කරවයි. 2005 වසර ආරම්භයෙදී බංගලාදේශයේ CARE ආයතනය විසින්

කුටුම්හ ආරක්ෂණ අධ්‍යනයක් පවත්වන ලද අතර විනිදී උපයාගත් ඉපැයිම් ද වීම වැඩසටහනට සහභාගිවුවන්ට උසස් වූ කාන්තාවන්ගේ සියයට 65 ක්ම වැඩසටහනින් ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වල යෙදීමට උපකාරී වූ ඉවත්වී වසර තුනක් අවසානයේදීත් රාජ්‍ය නොවන බව දක්නට ලැබුණි. (සාමාන්‍යයෙන් සිල්ලර වෙළඳාම සහ සංවිධානවල සාමාජිකයින් ලෙස රැඳී සිටින බව ගොවිතැන් කටයුතු) ඉතුරුම් මගින් හඳුනී පාර්ශ්වීන්හා සොයා ගන්නා ලදී.

## **DEID -CARE /මලාවී - වඩා සාර්ථක නොවූ ගැනීමක්**

RMP හි සාර්ථක්වයෙන් රැකියා වැඩසටහනකට සහභාගි ඉතුරුම් සංස්කරණයක් පවත්වාගෙන ගිය අතර ඔවුන්ගේ වුවන් සුක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහනකට උසස් කිරීම ලේස් ඉතුරුම් හඳුනී අවස්ථාවන් සහ ඔවුන්ගේ සැබා ව්‍යුහාර පහසු කටයුත්තක් බව පෙන්වුම් නොකරයි. මෙම කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා බව ඔවුන් පවසන ලදී. වැඩසටහන මලාවී දේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරෙනාද කෙසේ නමුත් ණය ගෙවීම් පිළිබඳ සීමාවන් ව්‍යෙළඳම විමගින් වියට සහභාගිවුවන්ට දීර්ඝ පවතින අතර දීර්ඝකාලීන ආර්ථික ප්‍රතිප්‍රාප්තිය සිදුනොවුණි. කාලීන නිර්සාරඛවක් ලබා ගැනීමට අපොහොසත් විය.

මධ්‍යම පළාතේ යටිතල පහසුකම් නඩත්තු කිරීමේ වැඩසටහන (Central Region Infrastructure Maintenance Program (CRIMP) මලාවී දේශයේ DEID වැඩසටහනක් වන අතර 1999 අවසානයේදී ආරම්භ කළ අතර මලාවී දේශයේ මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් තුළ ක්‍රියාත්මක විය. ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පාරවල් නඩත්තු කිරීම සඳහා කාන්තාවත්ට රැකියා ලබා දීමේ වසර දෙකක තියුම් ව්‍යුහාත්මික මෙය නිර්මාණය විය. කාන්තාවන් 1,600 කට මෙමගින් රැකියා ලබා දෙන ලදී. කණ්ඩායම් විකමුතුකම, විශ්වාසය ගෙඩනගාගැනීම සහ මූලික ව්‍යුහාරක හැකියාවන් පිළිබඳව ප්‍රහුණුව ඔවුනට ලබා දෙන ලදී. සුදුසු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකමක් සොයා ගැනීම සඳහාද ඔවුනට උපකාර ලැබුණි. ඔවුන්ගේ රැකියා විසින් වැඩසටහන මෙහෙයුම් ලැබුණි නැත්තු නොවන් තුළ දීමට අපොහොසත් විය.

අනිවාර්ය ඉතුරුම් ලෙස අඩුකර ගන්නා ලදී. ස්වේච්ඡ කණ්ඩායම් ඉතුරුම් අරමුද්‍රවලද මෙයට සහභාගි වුවන් විසින් ඉතිරි කරන ලද අතර ඔවුන් විය කණ්ඩායමේ අනිත් කාන්තාවන් සඳහා ණය ලෙස ලබා දීමට යොදා ගැනුනි. 2002 වසරේ මුළු කාලයේදී ව්‍යුහාත්මික අවසන් විය. ව්‍යුහාත්මික සම්බන්ධ කොටසක් වැඩසටහන් විය සොයා ගැනීමේ අනිත් සැපු මැදිහත්වීම්

CRIMP වැඩසටහන තුළින් දුප්පත් කාන්තාවන් සාර්ථක ලෙස ඉතුරුම් තුළ සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයක් වන BRAC වැඩසටහන් ගොඩ නැංවීමද ප්‍රයෝගනවත් හැකියා ආයතනයෙහි සහභාගිත්වයෙන් පවත්වනු ලබන්නකි. මෙම ප්‍රහුණු ලබා දීමද සිදු කෙරෙනි. වැඩසටහන් අභ්‍යන්තර තුළින් වැඩසටහනට සහභාගිවුවන්න් ඉතා සුළු ආදායම් උත්පාදන ප්‍රහුණුවීම් සහ පාරවල් නඩත්තු කිරීමේ වැඩ තුළින් අවස්ථාවන් සහිත හෝ ව්‍යුහාත්මික නොමැති අන්ත

ඇර්ං කාලයක් පුරා පවතින කුසැරිහැනට මුහුණාපෑමට සිදුවූ විට අනියැයින් ප්‍රයෝගනවත් බව තහවුරු කරන ලදී. CRIMP වැඩසටහනට සහභාගිවුවන්ගේ අධිකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වැඩසටහන අවසාන වී වසර තුනකට පසුවත් ඉතුරුම් සංස්කරණයක් පවත්වාගෙන ගිය අතර ඔවුන්ගේ වුවන් සුක්ෂම මූල්‍ය සැබා ප්‍රයෝගනවත් ගැනීමට සැබා ව්‍යුහාර පහසු කටයුත්තක් බව පෙන්වුම් නොකරයි. මෙම සැබා ව්‍යුහාර පහසු කටයුත්තක් බව පිළිබඳ සීමාවන් ව්‍යෙළඳම විමගින් වැඩා සාර්ථක ප්‍රතිප්‍රාප්තිය සිදුනොවුණි.

ප්‍රහුණු සහ ඉතුරුම් මගින් මෙම වැඩසටහනට සහභාගිවුවන්ට සුළු ව්‍යුහාත්මිකයින් ලෙස නැගි සිටීමටත් ඉන් අනතුරුව කාරක ප්‍රාග්ධනය ලබා ගැනීමට, ව්‍යුහාර ප්‍රව්‍යාප්ති කිරීමට සහ වෙනත් මූල්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීමට සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනවලුන් නායුම් මූල්‍ය සැබා ප්‍රයෝගනවත් නායුම් මූල්‍ය සැබා ප්‍රයෝගනවත් නායුම් මූල්‍ය ආයතනවලුන් ප්‍රාග්ධනය විය. සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතන ආකර්ෂණය කරගැනීම සඳහා මෙම දිස්ත්‍රික්ක ඉතා දුප්පත් එවා විය. වීම නිසා වැඩසටහන මෙහෙයුම් ලැබා ඉතුරුම් සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ගොඩ නැංවුවත්, මූල්‍ය ව්‍යුහාත්මික පිළිබඳ දීර්ඝමත් කළත්, විසේම ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් අරම්භ කිරීමට උත්පාදන වුවත්, වී මගින් සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනවල සේවාවන් ලබා දීමට අපොහොසත් විය.

## **BRAC /බංගලාදේශය : IGVGD වැඩසටහන**

බංගලාදේශයේ Income Generation for Vulnerable Group Development Programme (අවවාහනම් සහිත කණ්ඩායම් සංවර්ධනය සඳහා ආදායම් උත්පාදන වැඩසටහන - IDVGD ) යනු රජය, මෙළුක ආහාර වැඩසටහන :WFD \* ලෙස ඉතුරුම් ගත කෙරෙන අතර ව්‍යුහාත්මික ඉතුරුම් සහ ප්‍රධාන සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයක් වන BRAC වැඩසටහන් ගොඩ නැංවීමද ප්‍රයෝගනවත් හැකියා ආයතනයෙහි සහභාගිත්වයෙන් පවත්වනු ලබන්නකි. මෙම ප්‍රහුණු ලබා දීමද සිදු කෙරෙනි. වැඩසටහන් අභ්‍යන්තර තුළින් වැඩසටහනට සහභාගිවුවන්න් ඉතා සුළු ආදායම් උත්පාදන ප්‍රහුණුවීම් සහ පාරවල් නඩත්තු කිරීමේ වැඩ තුළින් අවස්ථාවන් සහිත හෝ ව්‍යුහාත්මික නොමැති අන්ත

දුරි ග්‍රාමීය කාන්තාවන්බවේ. BRAC ආයතනය මගින් විහි IGVGD හි ප්‍රථිපල විශ්මයපතක විය. විහි ආරම්භයේ සිට සාමාන්‍යයෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන සූක්ෂම මූල්‍ය අන්ත දුර්ජ්‍යත් කාන්තාවන් මිලියන 1.6 ක් වෙත සේවය වැඩසටහන් සඳහා අන්ත දුර්ජ්‍යත් සෑලයින් සඳහා අත. මෙයට සහභාගිවුවන්ගෙන් ආසන්න සම්බන්ධකර ගැනීම අසීරු බව වටහා ගන්නා ලදී. වශයෙන් තුනෙන් දෙකක කොටසක්වත් අන්ත දුරි බවින් මත්දයත් ඔවුන්ට ණය ලබා දෙනවාට වඩා මූලික මිදි තවදුරටත් සහනාධාර ලබා දීමට අවශ්‍ය නොවන අවශ්‍යතාවයත් සඳහා පරිත්‍යාග ඉක්මනින්ම ලබා දීම සූක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් ලබා ගන්නා සේවාලාභීන් බවට අවශ්‍ය වන බවිනි. විසේම මෙම අන්ත දුරි අය අතර පත්වී තිබුණි. IGVGD පිළිබඳ කරන ලද සම්ක්ෂණ වලදී ආහාර ලබා ගැනීමට ඇති සීමිත සහ අපේක්ෂා කළ සේවාලාභීන්ගේ ආදායම සහ ද්‍රව්‍යමය වත්කම් ඉහළ යෙම නොහැකි හැකියාව සහ දීර්ඝ කාලයක් තුළ මෙම අන්ත දුරි පෙන්වුම් කළ අතර (ගොවිපල හෝ නිවාස, ඉඩම්, අදුන් පිරසට සේවය සැරසීමට රුපයට අරමුදාල් නොමැතිකම යන සහ පොරෝනා යනාදී) සහනාධාර සඳහා අයදීම දීර්ඝකාලීන ගැටළු විසඳීම සඳහා රුපයට ආධාර දිය අඩුවී තිබුණි. සේවාලාභීන්ගේ ස්වයං අදහස් දැනගැනීම හැකිකේ ඉතා සූල් වශයෙන් බව BARC ආයතනය දැන සඳහා සිදුකළ අධ්‍යනවලදී වැඩසටහනට සහභාගි වීමෙන් සිටියේය. IGVGD හි අරමුණ වනුයේ මෙයට සහභාගි පසුව වඩාත් විශ්වාසනිය හැමිලකින් යුත්තාව සිටි අතර වන්නන් දැක්වා මෙස සහනාධාර වැඩසටහන් මත රඳා ඔවුන්ගේ පිටිත වර්ධනය වී ඇති බව ඔවුන් විශ්වාස සිටින්නන් තිරසාර සූක්ෂම ණයවැඩසටහන් කර සම්බන්ධ කරන ලදී.

කරවීමයි.

IGVGD ආකෘතිය බංගලාදේශයේ නැවත වතාවක් IGVGD හි වැඩසටහන ඉතා දුරි පුද්ගලයින්ට මාස 18 ක් ත්‍රියාත්මක කරන ලදී. රුපය සහ ලෝක ආහාර පුරා ධාන්‍ය ලබා දෙන ආරක්ෂා පාල වැඩසටහන මත වැඩසටහන තවත් සූක්ෂම මූල්‍ය ආයතන 10 ක් සමඟ ගොඩ නංවනු ලද අතර විය ඉතා දැක්වා මෙස කුසරින්නේ සම්බන්ධවී ඒ හා සමාන ධාන්‍ය බෙදා හැරීමේ සහ වෙනත් සිටිමට හේතුවන කාන්තා මුළුකත්වය සහිත කුවුම්හයන් මූල්‍ය සේවාවන් ලබා දීමේ තිරත වූ අතර විහිදී 2003-2004 සඳහා විය. සාමාන්‍ය සූක්ෂම මූල්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් වතුයේදී කාන්තාවන් 44,000 ක් මත් මෙයට සහභාගි විය. සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වූ BRAC ඒකකයක් මගින්

කාන්තාවන් කණ්ඩායම් වලට සංවිධානගත කළ අතර ඇමෙක්සයන්ඩ්ඩියා ව්‍යාපාර සංගමය / ඊප්ප්ත්‍රුව : TSEP ඉතුරුමේ විකතු කිරීමද, වශ්වාස සිටුවීම හෝ සතුන්

ඇතිකිරීම සහ වෙනත් සත්ව පාලන ත්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් ඊප්ප්ත්‍රුවේ ඇමෙක්සයන්ඩියා ව්‍යාපාර සංගමය :ABA 1988 පුහුණු ලබා දීමද සිදු කෙරෙනි. රැකියා පුහුණුවෙන් පසුව දී ආරම්භ කරන ලද ලබ නොඳුන ආයතනයකි. විය ඔවුනට සූල් පරිමා ආදායම් උත්පාදන කටයුත්තක් සූක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහන් දෙකක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ආරම්භ කිරීම සඳහා කුඩා ණය මුදුලක් (ඩොලර් 50 ක්) නාය මුදුලක සාමාන්‍ය ඇ.ඩො. 500 ක් වන සූල් හා කුඩා සහභාගිවුවන්ට ලබුණි. මෙම නාය මුදුල සඳහා ආපසු ව්‍යාපාර වැඩසටහන සහ සූල් ව්‍යවසායකයින්ගේ පිඩිඳීම ගෙවීම් ඉතාමත් කුඩා වූ අතර විය ඔවුනට ලැබෙන ධාන්‍ය (Blessoms of Micro Enterprises Program) මෙස ආධාරයෙන් බාහිරව ගෙවීමට හැකියාව ලැබේයි. මෙම නාය හඳුන්වන ඉතා දුර්ජ්‍යත් අය ඉලක්ක කරගත් මෙම මුදල් වල මෙහෙයුම් පිරවැය හෝ නැවත ආයකර ගැනීම වැඩසටහන විශේෂයෙන් කාන්තාවන් ඉලක්ක කරගන්නා පිළිබඳ BRAC ආයතනය කිසිදු ආයාසයක් නොදැක්වී අතර නාය මුදුලක ප්‍රමාණය ඩොලර් 25 සිට ඩොලර් 125 අතර මෙම වියදීම් අනිකුත් සේවාවන් සමඟ පරිත්‍යාග දක්වා අයයක් ගනී.

සමඟ සහනාධාර මෙස ලබා දෙනු ලැබුණි. නොමිලේ

ධාන්‍ය ලබා දෙන වතුය අවසාන වන විට වියට Towards Self- Employment Project (ස්වයං රැකියා සහභාගිවුවන්ට පුහුණුව ලදී තිබුන අතර නාය මාවතකට වැඩසටහන : (TSEP))

කළමනාකරනයද සමහර ව්‍යවසායක කටයුතු උත්සහ

දැරීමද ප්‍රාග්ධන ආයෝජන මෙස යොදා ගත හැකි වික්රිස් අන්ත දුර්ජ්‍යත් නිසා සූල් ව්‍යවසායකයින්ගේ පිඩිඳීම කළ ඉතුරුමේ ද පැවතුණි. විසේම වැඩසටහනට සහභාගි වීමට නොහැකි වූ හෝ වියට සහභාගිවුවන් සාමාන්‍ය සූක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහන්වල සහභාගිවුවන් මාසයේදී ABA විසින් ආරම්භ කෙරෙනි. වියට ආගමක තියමක් මෙස ව්‍යාපාරික පුහුවගෙන් ලැබුනු ආධාර මගින්

අරමුදල් බඩා දුනි. TSEP මගින් රැකියා නොමැති හැකිය. පරිත්‍යාග කටයුතු මෙහෙයුමේ සඳහා තිබියුතු පුද්ගලයින්ට බොලුරු 50 ක ආධාර මුදලක් බඩා දුනි. මෙහි හැකියාවන් තිරසාර මූල්‍ය සේවාවන් සපයා දීම සඳහා පළමු කොටස වන බොලුරු 25 ක මුදල විම පුද්ගලයින් අවශ්‍ය වන හැකියාවන්ට වඩා වෙනස් වේ. හැකියාවක් ගක්‍රතාවයින් යුත් ආර්ථික කටයුත්තක පුර්ණ කාලීනව සහිත සුළු ණය දැඩි නැවත ගෙවීමේ විනය අනුව රඳා නිරත වීමට කැමැත්තක් දක්වන බවට විනි කාර්ය පවතින අතර එය ලබා දෙන ආයතනයම පරිත්‍යාග මත්‍යිඛලයට ස්ථීර වශයෙන්ම තහවුරු වූ විට බඩා මුදල් බඩා දීම සිදුකළ හොත් විය අවදානමකට ගොදුරු දෙනු ලබයි. ඔවුන් මාස තුනක කාලයක් සාර්ථකව ව්‍යාපාර විය හැකිය. විනි ප්‍රීපලයක් ලෙස TSEP විසින් වෙනත් කටයුතු සිදුකිරීමෙන් පසුව ඉතිරි බොලුරු 25 ක මුදල බඩා කාර්ය මත්‍යිඛලයක් ගොදාගතිමින් වඩාත් සාර්ථක දුන් අතර ව්‍යාපාරික කටයුතු පුළුල් කිරීම සඳහා තවදුරටත් සහිතවෙදන කුම සහිත නව කුමවේද ඇතිකරනු ලබයි. කැපවීමෙන් කටයුතු කළ යුතු විය. TSEP වැඩසටහන මෙම පරිත්‍යාග වික් වරක් පමණක් සිදුවන කියාවක් බව මගින් සාර්ථක ගණුදෙනුකරුවන්ට ප්‍රථමයෙන්ම “ප්‍රඩීම” සේවාලාභීන්ට රේරුමේ කර දීමට TSEP කාර්ය මත්‍යිඛලය වැඩසටහනට සම්බන්ධ කළ අතර ඉන් අනතුරුව සුළු හා කටයුතු කරන අතර අනාගත ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් සහ කුඩා ව්‍යාපාරයකින්ගේ වැඩසටහනට උසස් කෙරුණි. විනි සිදුවන සිදුකළ යුතු බව පැහැදිලි කරයි.

2005 අවසන් වනතුරු තීරණ මගින් 2300 ක් පමණු

ප්‍රමාණයකට පරිත්‍යාග බඩා දෙන ලදී. මෙයින් සියයට උග්‍රත් පාඩම්

හැත්ත්ස්වක් පමණ සේවාලාභීන් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර කටයුතු

අඛණ්ඩව සිදුකළ නමුත් මේ වන විටත් සියයට 5 ක මෙම ඉලක්කගත සටහනෙහි ඉදිරිපත්කරන ලද සිද්ධි ප්‍රතිශතයක් පමණක් “ප්‍රඩීම” වැඩසටහන සමග සම්බන්ධ අධිකාරීන් මගින් පවතින සහනාධාර බඩාදෙන ආරක්ෂිත වී ඇත. TSEP අනුව මෙයට සහනාගිවුවන් “ප්‍රඩීම~ ජාල වැඩසටහන් සහ සුක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහන් අතර කුමන ආකාරයේ සම්බන්ධතා ස්ථාපිත කළ හැකි දැයි ගෝපනා කරයි. දුප්පතුන් සඳහා වඩාත් හොඳ ප්‍රථීපල ඇති කළ හැකි උපකාර බඩා දිය යුතු සිදුස් පිළිවෙළද මෙහි පෙන්නුම් කරයි. ඉතා ඉක්මනීන්ම බඩා දිය යුතු පරෙන්පන අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීමට පරිත්‍යාග බඩාදීම මගින් ආරම්භ කර “සුළු වත්කම්” ගොඩනගා ගැනීමත් ඉන් අනතුරුව හැකියා ප්‍රහුණුව සහ ව්‍යාපාරික කළමනාකරණ ප්‍රහුණුවද, ඉතුරුමේ සේවාවන් සහ සමහර අවස්ථාවලදී සේවා ලාභීන්ට සුළු ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යැම සඳහා කුඩා එය බඩා දීම පිළිබඳවත් සටහන් කර ඇත.

සාර්ථක ලෙස මෙම උපකාර වැඩසටහන් සඳහා සහනාගිවුවන් දෙනා සුක්ෂම මූල්‍ය වැඩි සටහන් සඳහා උසස් විනි

වන බවට සහතික කළ හොඳකි වුවත්, නියමින ලෙස

විශ්වාසාන්ත කරන ලද සහනාගිවුවන් මගින් සුක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහන් කරා ගමන් කළ හැකි යහපත්

ස්ථාවරයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි. කෙසේ නමුත්, ඉතාමත් සාර්ථක අවස්ථාවන් වලදීන් කාන්තාවන් පහෙන් තුනක ප්‍රමාණයක් නැවතන් අන්ත දුගි බවට පත්වීමට ඉඩ ඇති අතර තවදුරටත් ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් අවශ්‍ය විය හැකිය.

මෙම සම්බන්ධිත ආරක්ෂිත ජාල වලට සුක්ෂම මූල්‍ය හැවුලුකරුවන්ට සාපේක්ෂ ප්‍රවීලාන ඇත. ආරක්ෂිත ජාල සහ සුක්ෂම මූල්‍ය ව්‍යාපාරයන් මිශ්‍ර කිරීමෙන් සම්බන්ධිත ආකාරයෙහි එලදායිතාවය අනතුරුකර ලක්වීම සිදුවිය

- වැඩසටහනට ඇතුළත් කරගන්නා බව තහවුරු කරගත යුතු අතර විහිදී දැඩි මූල්‍ය විනය පිළිබඳ අදහස ඔවුන්ට හොඳුන්ම කළ යුතුය.
- වැඩසටහනට සහනාගිවුවන්නන් සමාජ ආරක්ෂක වැඩසටහනට ඉතා මැතකදී ම ඇතුළත් වුවත් ඔවුන් සඳහා මූල්‍ය සේවාවන් ඉතුරුමේ තුළින් ආරම්භ කළ යුතුය. මේ මගින් සුළු වත්කම් ගොඩනගැනීම, කම්පනයන්ට විරෝධිව ආරක්ෂණ්‍යන් සැපයීමට සහ සහනාගිවුවන් අතර නිරන්තර ආපසු ගෙවීම් සිදුකරන සංස්කෘතියක් ගොඩනගැනීම යන කරුණු සපුරාලයි.
-

- හැකියා පුහුණුව්, ව්‍යාපාරක උපදෙස් සහ සමාජ විවැනි සහයෝගීතාවයක් සඳහා සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතන ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වල කොටසක් ලෙස මූල්‍ය විසින් ව්‍යුළුණිය යුතු වන්නේ වීම ආයතනය පරිණාත මූල්‍ය ආයතනයක් වශයෙන් තම ප්‍රධාන සුක්ෂම ණ්‍යා ව්‍යාපාරය මූල්‍යය වශයෙන් සේවාවර සහ තීරසාර බවකට පැමිණ ඇත්තේ පමණි.
- පහසු ආර්ථික කටයුතු සඳහා සරල න්‍ය මුදල් සමග ආරම්භ කරන්න. වියට සහභාගිවන්නන් ව්‍යාපාර ආරම්භ කළ පසු සාම්ප්‍රදායික සුක්ෂම මූල්‍ය නිගමනය: සංවාදයන් සහ අත්හැඩාලීම් සඳහා ආයතනවල සේවාලාභීන් වීම සඳහා සුදානම් වේ.
- සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයේ සේවාවන් සඳහා උසස් කළ හැකි ව්‍යවසායික සහභාගිවන්නන් හඳුනාගන්න. සුක්ෂම මූල්‍ය ලබා ගැනීමට අසිරුවන අන්ත දුරි ජනතාව වැදගත් මූලික සංවර්ධන මූලආරම්භයන්ගේ වනම් සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමෝපායන්ගේ කොටසක් ලෙස සලකන ආරක්ෂිත ජාලයන්හි වැදගත් ඉලක්කයක් බවට පත් විය යුතුය. නමුත් සාමාන්‍යයෙන් සුක්ෂම මූල්‍ය කර්මාන්තය විසින් සමාජ ආරක්ෂණ කටයුතු අතහැර හෝ විසේත් හැකිනම් වියින් ඇත්ත්ව කටයුතු සිදුකරයි. සුක්ෂම මූල්‍ය කර්මාන්තයේ නිරතව සිටින්නන් සාමාන්‍යයෙන් සමාජ ආරක්ෂණය (විශේෂයෙන් ආරක්ෂිත ජාල) පරිතාග හෝ සහනාධාර සමග සමාන කරන අතර විමෙන් වෙළඳපුව විනාශ කර දමන තීරසාර බවට පත්වීමට දැරන උත්සාහයන් වළකාලයි. න්‍ය ගැනී බව වැඩිවන සුක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් සමග සම්බන්ධවීම මගින් දුෂ්පත් ජනතාව අනතුරට ලක්වීමේ අවබ්‍යනම වැඩි බව සමාජ ආරක්ෂණ විශේෂයැයියෙන් විසින් පොදුවේ විශ්වාස කරයි. ආරක්ෂිත ජාල හෝ පරිතාග වැඩසටහන් ප්‍රාග්ධනීම විශ්වාස ඉලක්කගත කිරීම සිදුකළ යුතු අතර රේඛ පියවර වශයෙන් සුදුසු සේවාවන් සපය දෙනු ඔබන බව තහවුරු කරගත යුතුය. ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් තුළ සුඩ සහනාධාර ලෙස “පුහුණු සඳහා” න්‍ය වැඩසටහන් අන්තර්ගතවන්නේ නම්, මෙම න්‍ය මුදල් සුක්ෂම මූල්‍ය විශේෂයැයියෙන් විසින් කළමනාකරණය කිරීම ඉතාමත් සුදුසු වන අතර සහභාගි වන සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයේ සාමාන්‍ය න්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් වෙන්කර සිදුකළ යුතුය.

මෙහි සාකච්ඡා කළ සිද්ධියෙන් හි සුක්ෂම මූල්‍ය සේවාවන් සඳහා උසස් කිරීමෙන් ලබා ගත හැකි සාර්ථකත්වයන් මෙන්ම මෙහිදී නිසර්ගයෙන්ම බැඳී පවත්නා දිග්කරතා පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙහි සාකච්ඡා කර ඇති සාර්ථකම සිද්ධිවලදී (BRAC -IGVGD සහ CARE - RMP උසස් උග්‍රහරණ ලෙස) සහභාගිවන්ගෙන් පහෙන් තුනක කොටසක් නැවතත් අන්තදුරි මට්ටමට ඇද වැඩී ඇති අතර ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන්වල අඛණ්ඩ සහයෝගය අවශ්‍යව ඇත. පළමුවන ආකෘතියේදී ආරක්ෂිත ජාල සහ පරිත්‍යාග වැඩසටහන් තුළින් සහභාගිවන්නන් සුක්ෂම මූල්‍ය වැඩසටහන් කර ඇතුළු කිරීමට සුදානම් කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු සහ පුහුණු සපය දෙයි. සාර්ථක කාර්ය සාධනයක් පෙන්වුම්කරන ලද අය සඳහා ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහනින් මූල්‍ය සේවාවන් වෙත සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතන විසින් උසස් කරනු ලබයි. මෙය සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතන හා ආරක්ෂිත ජාල දෙපාර්තමේන්තුව වාසි ගෙහෙන ආකෘතියක් වන අතර සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයේ මේ වන විටත් අන්ත දුරි අය සඳහා සුදුසුවන ක්‍රමවේදයක් පවතින්නේ නම් පමණක් විය සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයට අතිරේක තීරණයක් හෝ අවදානමක් බවට පත් වෙනු ඇත. විසේම අවතින් ආරම්භ කරන ලද සාපේක්ෂකව දැඩි සේවාවර තත්වයක නොමැති සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනයකට වුවද මේ ආකාරයට සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහනකට සම්බන්ධ වීමට හැකිවේ.

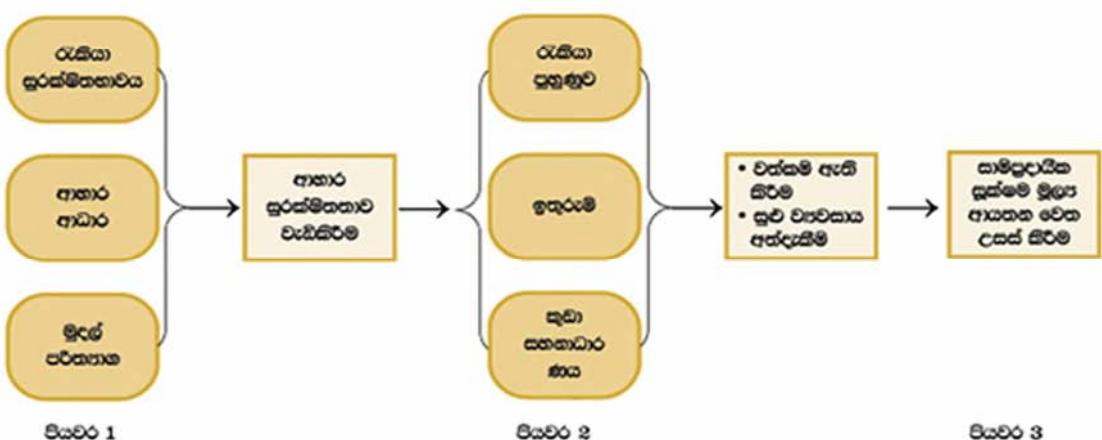
දෙවන ආකෘතියෙහිදී සුක්ෂම මූල්‍ය ආයතනය මතට දැඩි ඉග්‍රුමක් ඇති කරන අතර ආරම්භක වීයාකාරකම් මූල්‍යනය කිරීම සඳහා අන්ත දුරි, සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන්වලට සහභාගි වන්නන්ට සහභාධාර න්‍ය ලබා දීමද ඇතුළත්ව ඇති අවස්ථාවලදී මෙය විශේෂිත වේ.

මූලස ආයතන ඔවුන්ගේ කාර්යභාරය වෙනුවෙන් “ උසස් වන්නන්~ තෝරාගැනීම සඳහා කුමවේදයන් පවතින බව තහභුවරු කර ගත යුතු අතර විමර්ශන් ශේෂීත කර ඇවසානයේදී සාමාන්‍ය සේවාලාංස කණ්ඩායම් සමඟ විකුතුකිරීමට හැකිවේ. සාර්ථක වැඩසටහන් තුළින් පහත දැක්වෙන කරුණු සිදුකල හැකිය.

සහනාධාර ලබා දෙන පරිත්‍යාග වැඩසටහන් හෝ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට වෙනත් වෘත්තීය ආයතනයක් තෝරා ගත යුතුය. මෙවනි ආකාරයේ වැඩසටහන් සුක්ෂම මූලස ආයතනයේ ප්‍රධාන විෂයන් අතර නැත.

පරිත්‍යාග සහ ණය පිළිබඳව මිශ්‍ර පනිච්ච ලබා දීම සුදුසු නැත. සුක්ෂම මූලස ආයතන විසින් උසස්වන්නන්ට ඔවුන්ගේ මෙම විශ්වාසයන් නිසා සමහර වැදගත් අදහස් තිරුමාණයිල් ගවේෂණයන් සඳහා ගොමු නොවේ. දුර්පතුන් සඳහා ලබා දෙන සේවාවන් වල බලපෑම පුළුල් කළ හැකි නම් සුක්ෂම මූලස අංශයේ නව ප්‍රවේශයන් ගවේෂණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. ආරක්ෂිත ජාල වැඩසටහන් මගින් උසස්වීම දිය හැකි කුමවේදයන් එනම් ගධනතාවයකින් යුතු දූරිසකාලීන සැලසුමක් තිරුමාණය කිරීම සඳහා වීයට සහනාගි වන්නන්ට උදව් කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙයට මූලස සේවාවන් කර ගා වීමද ඇතුළත් වේ. සුක්ෂම මූලස සෙෂ්ටුයේ සහ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වල තියුක්තිකයින්ට ප්‍රවේශමෙන් සැලසුම්කරන ලද හුවුල්කාර වැඩසටහන් තුළින් මෙම කරුණු දෙකම ලබා දිය හැකි වේ. මේ සෙෂ්ටුයන් දෙකෙනිම වෘත්තිකයින්ට පූර්ව සංකල්පනයක් පසෙක තබා විකිනෙකා සමඟ වඩාත් හෝදීන් සාකච්ඡා කර ඇනෙක්න් වශයෙන් ප්‍රවීතාන අත්කර දෙන, විකමුතුව සිදුකරන උත්සාහයන් මගින් මෙම අවස්ථාවන් ගෙහේ ප්‍රයෝගනයක් ලබාගැනීමට හැකිවනු ඇත.

## සුද්ධාම මූල්‍ය ආයතන කරු උසස් කිරීමේ අනුපිළිවෙළ



සිංහල පර්වර්ශනය: නිශ්චයමා මදුරාවල

## **GTZ යනු කුමක්ද ?**

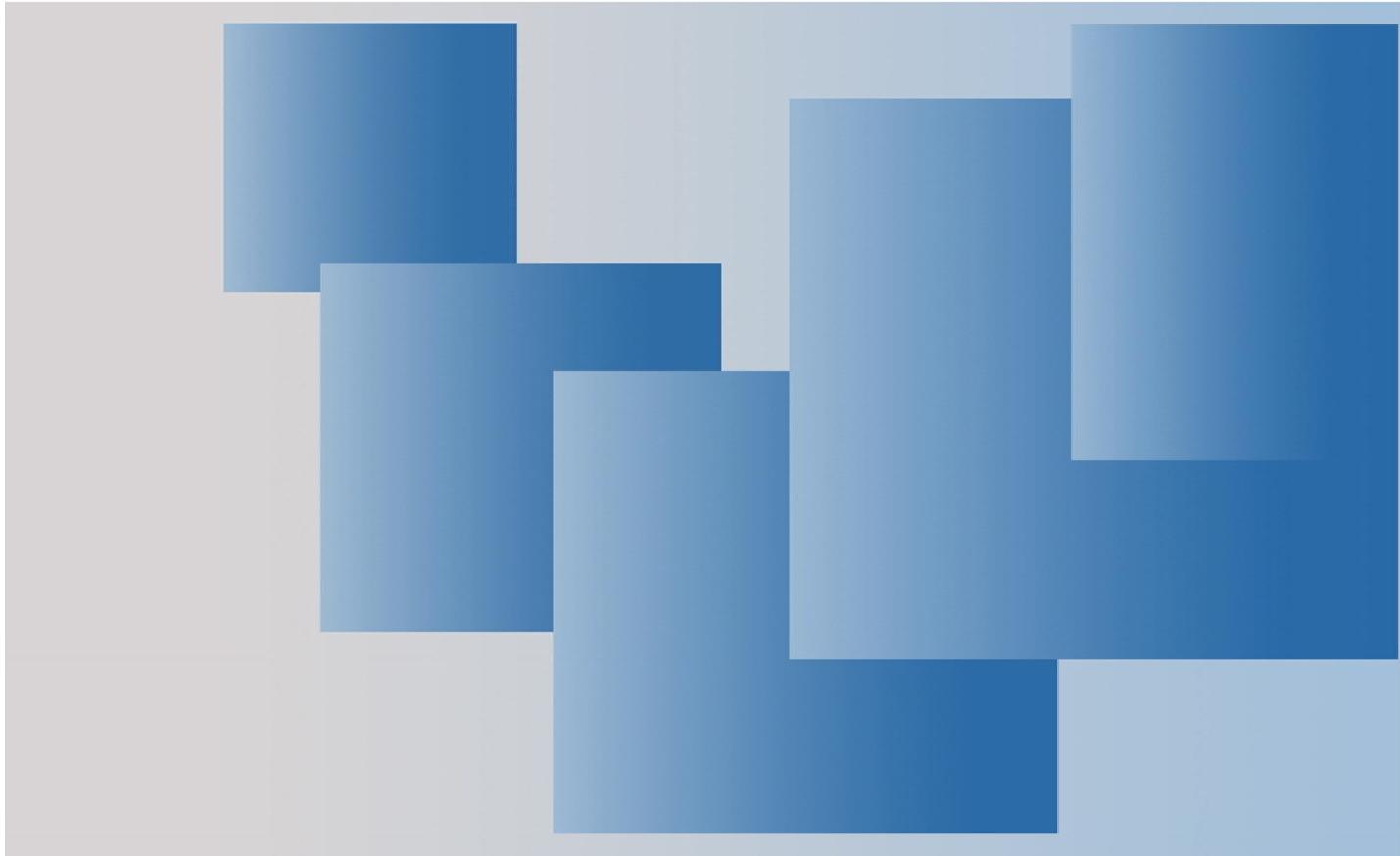
ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ව්‍යාපාරයක් ලෙස තිරසාර සංවර්ධනයක් සඳහා ලොව පුරු මැදිහත්වීම් සිදුකරන GTZ ආයතනය ජ්‍යෙෂ්ඨ රජයේ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට දායක වේ. ගෝල්යකරණය වූ ලේඛයේ දේශපාලනික, ආර්ථික, පරිසරවිද්‍යාත්මක හා සමාජීය සංවර්ධනය සඳහා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි, ඉදිරිය දකීන විසඟම් ඉන් බඩා දෙයි. දුෂ්චරු තත්ත්ව යටතේ කටයුතු කිරීමේ දී GTZ ආයතනය සංකීර්ණ ප්‍රතිව්‍යුහකරණ කුම හා පරවර්තන ක්‍රියාවලීන් ප්‍රවර්ධනය කරයි. විහි ආයතනික අරමුණ තිරසාර පදනමක් යටතේ මිනිසුන්ගේ පිටත තත්ත්වයන් නංවාලීම සියලු ඇති අයෙකු නෑ.

ගෙබරල් ව්‍යාපාරයක් වන GTZ ආයතනය පිහිටා ඇත්තේ ලේඛන්ක්ගර්ඩ් නුවර අසළ වූ ව්‍යුහාධීය ප්‍රදේශයේ ය. 1975 දී පිහිටා වූ GTZ ආයතනය පෙෂ්ඳේගලුක නීතිය යටතේ ලියාපදිංචි කළ සමාගමකි. ආර්ථික සහයෝගීතාව හා සංවර්ධනය පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගෙබරල් අමාත්‍යාංශය විහි ප්‍රධාන අනුග්‍රාහකයා ය. මෙම සමාගම වෙනත් ජ්‍යෙෂ්ඨ අමාත්‍යාංශ, අනෙකුත් රටවල රජයයන් මෙන් ම යුරෝපා කොමිසම, වික්සන් ජාතින්ගේ සංවිධානය, ලේඛ බැංකුව වැනි ජාත්‍යන්තර අනුග්‍රාහකයන් ද පෙෂ්ඳේගලුක ව්‍යාපාර ද නියෝජනය කරයි. GTZ කටයුතු කරනුයේ පොදු ප්‍රතිලාභ පදනම යටතේ ය. උපයන අතිරික්තය විම ආයතනයේ ම තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතින්ට නැවත ආයෝජනය කෙරේ.

## **ProMiS යනු කුමක්ද ?**

ProMiS යනු ශ්‍රී ලංකා සුක්ෂම මුල්‍ය සංශ්‍යාතයේ වර්ධනය සඳහා වූ පුලුල් වැඩසටහනක් වන අතරල විය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකා මුදල් හා කුම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආර්ථික සහයෝගීතාවහා සංවර්ධන පිළිබඳ ගෙබරල් අමාත්‍යාංශය ( BMZ ) වෙනුවෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ තාක්ෂණික සයයෝගීතා ( GTZ ) ආයතනයයි.

ProMiS හි 2වන අදියර ක්‍රියාත්මක වනුයේ 2009 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් සිට 2012 වර්ෂයේ නොවැම්බර් දක්වා වේ. විහි ප්‍රධාන අරමුණු නම්, ශ්‍රී ලංකාවේ දිලිංග ප්‍රදේශ වල පිටත්වන විවිධ හේතු මත විධීමත් සමාජ ව්‍යුහයෙන් මෙත්වී පිටත් වන ජන කණ්ඩායම් සමාජ ගත කිරීම මගින්, මෙම කණ්ඩායම් වල ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව හා සමාජ සහභාගිත්වය ඇති කර, සම්බාධික මුල්‍ය පදන්තියක් වෙත අන්තර්ග්‍රහණය කිරීමේ ඇඩි උප්සනයයි. තවද මෙම කණ්ඩායම් බාරිතා වර්ධනය කිරීමෙන්, ProMiS ආයතනය ශ්‍රී ලංකාවේ සුක්ෂම මුල්‍ය සංශ්‍යාතයේ ප්‍රවර්ධනයට කටයුතු කරන අතර විය නොයෙකුත් ප්‍රහුණු විම්, ව්‍යාපාර සංවර්ධන ශේවාවන් ( BDS ) සහ මුල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ ඇනුම් සැපයීම වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.



ProMis - Promotion of the Microfinance Sector  
German Technical Cooperation  
East Tower, Level 16, World Trade Centre,  
Colombo 01, Sri Lanka  
T +94 11 4963773/4  
M +94 77 3647654  
F +94 11 4622485  
W [www.microfinance.lk](http://www.microfinance.lk)